

Stå emot krav på bojkotter av Israel

Göteborgs-Posten den 05 september 2024

Björn och Lena M Fredriksson kräver på GP Debatt (1/9) att Sverige inför ekonomiska sanktioner mot Israel. Detta krav bör bestämt avvisas. Kravet bygger på en rad felaktigheter och tveksamheter.

För det första presenterar makarna Fredriksson en högst partisk historieskrivning. Det är Israel som har attackerats, gång på gång, sedan statens bildande 1948. Att Israel har behövt försvara sig i ett antal anfallskrig och terrorangrepp från Hizbollah och Hamas utgör central bakgrund till dagens situation i Gaza och Västbanken. När Israel på eget initiativ lämnade Gaza 2005 fanns en gyllene chans för fredlig samexistens. Istället tog Hamas kontrollen över området och köpte vapen och byggde tunnlar för att kunna attackera Israel, vilket också skedde den 7 oktober 2023. Denna attack nämner inte ens makarna Fredriksson. Utan den hade Israel inte gått in i Gaza.

För det andra har Internationella domstolen i Haag, ICJ, inte fastslagit att Israel begår folkmord i Gaza. Den har heller inte krävt eldupphör. Det slutliga domslutet kommer dessutom inte på flera år. En bra genomgång av rättsläget ges av professor Yuval Shany, vilken problematiserar makarna Fredrikssons tvärsäkra påståenden.

För det tredje är sanktioner trubbigt instrument. De skulle även drabba israeliska företag och individer som är kritiska mot den politik som förs och som förespråkar fredliga lösningar. Likaså kan de skapa en "rally around the flag"-effekt, med stärkt inhemskt stöd för en mer offensiv politik. Ett ytterligare problem är att det enligt en forskningsgenomgång är oklart om sanktioner, även om de skadar ekonomin, får avsedd långsiktig effekt på politiska beslut. De kan också drabba det bojkottande landet, enligt en studie. Det leder mig in på min avslutande fråga.

Vore en bojkott gynnsam för Sverige? Näppeligen. Sverige exporterade 2023 för ca 4,3 miljarder kr till Israel och importerade för 1,76 miljarder kr. Om handel upphör finns det risk att svenska företag skadas mer än israeliska. Detta vore särskilt olyckligt med tanke på den potential för handel och vetenskapligt utbyte som finns mellan Sverige och Israel på områden som forskning och utveckling, medicinska innovationer och miljöteknik. Enligt Global Innovation Index var Sverige världens andra mest, och Israel världens 14:e mest, innovativa land 2023, vilket bör ses som en grund för fruktbart samarbete framöver.

Min slutsats blir att krav på bojkott av Israel bör avvisas. Innebär det att man nödvändigtvis håller med om alla politiska och militära beslut i Israel? Självfallet inte. Men vägen framåt går inte via stopp för handel.

Niclas Berggren